

ע'און ע'רבות

גליון מס' 10

בטאון המועצה האזורית 'הערבה התיכונה'

יולי 1984

ארועים אחרונים סינורחא סינורחא

שנת בר מצווה

ציון שנת הבר מצווה נהפך למסורת ההולכת ומשתרשת בה מעורב האזור כולו. זוהי שנה גדושת ארועים, שכל ילד המגיע לגיל מצווה מצפה לה בכליון עיניים.

ולאחר נסיון של מספר שנים, כל אחד יותר כחלק ממוכנה משומנת היטב, וחוזרים על המבצעים הידועים: מסע אופניים, חלוצ ועוד כהנה וכהנה מביצעים. קצת חריקות בענין שיתוף הילדים בארגון הארועים-ההכנות לעליה להפליא, למרות שלפעמים קיימות מהתוצאות.

לילדים גם כרוכה היתה זו שנה רוויה "כיפים", שלעיתים ודוגמאות לכהב וחצבה. הילדים הקדישו שעות רבות כו בעין להצלחת מסיבות אלו, וכל זאת בלי לפגוע מעצמם משמעותי שאר המשימות, גם במשימה זו הם באופן שבין שהדבר מספר הרהורים לגבי אופי ציון לעיין בהצלחה, ודאי תמיד מקום לשיפורים ולשיעמו עמדו קיימים ודאי תמצא גם הזדמנות הולמת להעלא שנת הבר מצווה, ויש תמיד מקום לשיפורים ולשיעמו-נויים, וודאי תמצא גם הזדמנות הולמת להעלא הרהורים אלה.

וב'נתיים
מסע אופניים
מארגנים
מארגנים
מארגנים

לאחרונה הועלו מספר נקודות מחלוקת בין תושבי מרכז ספיר המיוצגים על-ידי ועד הישוב לבין ראש המועצה בנושא זכויות אוטונומיות של מרכז ספיר. הדבר הגיע לידי "פיצוץ" בעת קיום ראיון עם משפחה חדשה המועמדת לעבוד באזור ולגור במרכז ספיר. לטענת ועד הישוב לא ניתנה לנציגי ועדת הקליטה האפשרות להשתתף באופן פעיל בתהליך הקליטה, דבר שהביא לעימות גלוי ולעזיבת הישיבה על-ידי נציגי ועדת הקליטה של מרכז ספיר. לאחר מכן התקיימה אסיפת תושבים בספיר שהביאה להגשת עזומה ע"י התושבים לראש המועצה, וזומנה פגישה בין משלחת מורחבת המייצגת את התושבים לבין ראש המועצה וגזבר המועצה, כה לוכנו מספר בעיות הקשורות במעמד הפרובלמטי של הישוב ובאי-שביעות רצון התושבים לגבי טיב מתן מספר שירותים.

חרף חילוקי הדעות שנתגלו ביו הצדדים, הפגישה התנהלה באווירה חברית וברוח טובה, ותשובותיו והצעותיו של ראש המועצה תובאנה לדיון חוזר כפני אסיפת התושבים.

בפגישה הבהיר ראש המועצה את עמדתו הטוענת, שלא תמיד הצורך המידי של העסקת עובדים חיוניים עולה בקנה אחד עם רצון הקליטה של הישוב. אי-לכך לא תיתכן היווצרות מצב בו חלה על ראש המועצה האחריות לאישי תפקידים חיוניים לאזור והישוב יטיל וטו על כך מתוך שיקולים מקומיים של קליטה.

נקודה נוספת שהובהרה על-ידי ראש המועצה, היא קיומה של ועדת איכלוס, הממונה על-פי החוק על קבלת מועמדים חדשים המתעתדים לבוא לכאן ובוועדה זו יושב גם נציג הישוב, ולפי כך, לוועדת הקליטה של הישוב אין כלל סמכות חוקית בענייני קליטה.

מבין נציגי הישוב הושמעה הסתייגות בנושא זה, ואף הועלתה הדרישה לשנות את הרכבה של ועדת האיכלוס, שתתן יצוג הולם יותר לישוב בכל הקשור בקליטת תושבים חדשים.

בהזדמנות זו הועלו גם הצעות נוספות הקשורות בהרחבת האוטונומיה של מרכז ספיר, ובין היתר תיבדק האפשרות של העסקת אדם בשכר ע"י המועצה בתפקיד מזכיר הישוב, שידאג לניהול התקין של מרכז ספיר ולקשר עם המועצה.

ס י ו ס ש נ ת ה ל י מ ו ד י ס

סיום שנת הלימודים צויין בעריכת תערוכה מרשימה של עבודות התלמידים בתחומים השונים כהם עסקו משך כל השנה.

קהל המבקרים היה רב והוא התרשם עמוקות מהרמה הגבוהה של עבודות הילדים, וכמובן גם מעריכתה האסטטית של התערוכה עצמה.

הערב הסתיים באולם הספורט, שהיה צר מלהכיל את המוזמנים הרבים שבאו למסיבת הסיום.

התכנית האמנותית היתה מגוונת ומהנה, והועלו בה תמונות בשיר, באומר ובמחול מההווי של בית הספר מסיבת הסיום ציינה גם פרידה מבוגרי כיתה י"ב שעשו כוורת דרון ארוכה עמנו ושמתיגייסים בקרוב לצה"ל.

דרך צלחה וחופשה נעימה

ל כ ו ל נ ו .

ארוועים אחרונים ס'אן זחאז ס'אן

"ARAVAH SHOPPING CENTER"

לאחרונה התפתחו באזור מספר שרותים התור-
מים במידה זו או אחרת לרווחתם של תושבי
הערה והמזדמנים אליה. המבחר אמנם עדין
איננו מגוון דיו, אך איכותו משובחת והיא
עומדת בקריטריונים המקובלים לגבי רמת
השרותים בשאר חלקי הארץ.
אחד השטחים שהתפתח מאד לאחרונה הוא
בתחום הגסטרונומי בו קיים מגוון אפשרויות:
אם ברצונך, למשל, להנות ממאכלים סיניים
אוטנטיים, אין כבר צורך לנסוע למרחקים עליך
רק לקפוץ לפונדק החדש של עין יהב ולהנות
מהתבשילים שהוכנו על-ידי זוג הטבחים הסיניים
העובדים במקום, וזו גם הזדמנות טובה לגשת אל
"הכפריה" שנפתחה ליד תחנת הדלק ולקנות פירות
וירקות טריים (מהיצרן לצרכן), עציצים, עבודות-
יד פרי יצירתן של חברות עין יהב, ועוד כהנה
אפשרויות. לעומת זאת, אם אתה חפץ דווקא באוכל
מסורתי אין דבר פשוט יותר מאשר להגיע למסעדה
של משפחת גואטה, הפועלת כבר מספר חודשים במרכז
ספיר, ולהנות ממטעמיה של מרים, שנוסף לתפריט
המקובל בכל מסעדה מכובדת, ניתן להנות גם מהקוסקוס
הטעים שמכינה מרים, שמספר עקרות בית באזור
מזמינות אצלה להגשה בבית.

התפתחו גם שרותים נוספים בתחומים אחרים כגון,
למשל: שרות הקשור בחידוש מתנעים ואלטרנטיבים
לרכב ולטרקטור והחלפת מצברים. היום אין כבר
צורך לנסוע לבאר-שבע לקבלת שרותים אלה, אתה
פשוט יכול להתקשר לצבי ליכטנשטיין בחצבה (טל'
81239) ולרכוש אצלו מצברים מכל הסוגים (תוצרת
"נואק", "וולתא", מצברים למכשירי מוטורולה ועוד),
והכל באחריות מלאה. כל אלה מהווים רק חלק ממבחר
האפשרויות, וכמובן צפויות יוזמות ברוכות
נוספות.

ה-על כוס קפה-על כוס קפה-על כו

עם פליקס דהאן

כתבה: גאולה קנר

פליקס: בני המצווה מגיעים אלי ולא מבחינים בין ימינם ובין שמאלם. מה להם לתורה ולתפילות? אך תוך כדי למידה הם מגלים ענין, וכמובן שהדבר דורש מהילדים מאמץ גדול, וממני טיפול אישי לכל ילד (והמחזורים הולכים וגדלים), ואל נשכח את החזרות הרבות עד השעות המאוחרות ביותר. אפשר לאמר שהילדים מגלים התלהבות והאווירה היא חיובית ביותר ואין בעיות משמעת. חשוב מאד לשתף גם את הבנות בטכס כדי שכולם ירגישו שותפים לארוע. הטכס הזה בא לספק את הצורך הנפשי שחשים המתישבים בערכה להחדיר ללב הילדים את הקשר לאדמת הערכה ולהסטוריה הקדומה של עם ישראל, שילוב המעמיק את התכנים היהודיים והציו-נייים.

לפליקס יש הרהורים באשר להתנהגות המסובים בחגיגה זו. יש שאינם יודעים לכבד את הארוע כהתנהגות מתאימה שתוסיף ערכיות וכבוד, אלא כנהוג בישראל מעדיפים את החומריות ע"פ הרוחניות ובמקום לסיים בשירה ובריקודים... מעדיפים את העוגה... על המסובים להבין שהארוע מוקדש בעיקר לחוויה המעלה ומרוממת! ולסיום הוסיף פליקס הערה למשימות הבר מצווה ואמר, כי מן הראוי שהמחנכים יחשבו על ישום נכון ועדכני של המושג בר מצווה, ושמשמיות בר המצווה תהיינה קשורות באתגר חינוכי כמו חונכות, עזרה לזולת, שמירה על רכוש הכלל, היינו, להטיל מצוות וחובות על הילדים.

נפרדתי בהרגשה, שיש לשים לב לנאמר על-ידי פליקס, ולהכניס אה החידושים שהוא מציע, ונקווה שהוא עצמו ימשיך לתרום להצלחת הארוע בשנים הבאות, ונזכה לראות בהנחייתו בנים ובני בנים העוסקים בתורה ובעבודה.

מסיבת בר המצווה המתקיימת באתר המצדה היא ארוע מרכזי וחשוב לאזור, לישובים, למשפחות, לילדים וכמובן... לפליקס. הוא המלמד, המנחה ומוביל המבצע החינוכי היפה הזה.

אין לך צו פדגוגי חשוב יותר מאשר והגדת לבנך, וכשאתה יושב במרומי הר המצדה המקום עצמו מגיד את תולדותיו. גבורת נואשים, מאבק אחרונים על החומה המזכיר נשכחות מן העבר ומורה דרכים לעתיד - מזהיר כל-כך מפני פורענויות... לסיום שנת הבר מצווה הלכתי לפליקס לשמוע מה בפיו. הגעתי לביתו בשעות הערב והוא חוזר מהשדה בבגדי עבודה, בין שדה לשמירה ישבנו על כוס קפה, ופליקס מספר:

לפני שש שנים כשהגיעו בנינו הבוגרים לגיל בר המצווה רצינו לחגוג את המארוע בדרך הולמת המשלבת מצוות עשה של יהדות ומסורת עם המיוחדת כחושבי האזור.

בהתיעצות עם סבא אורן, ד"ר צביאלי והרב של תנועת המושבים החלטנו לחגוג את הארוע על המצדה, ואכן היתה זו עבורי חוויה ראשונה בלתי נשכחת. האווירה ושגב הנוף תרמו להצלחת הארוע, ומאז אני מבין את חשיבותו. אך אחרי שש שנים אני חש שיש להכניס חידוש וגוון. שאלה: כיצד מגיבים הילדים ה"חילוניים" ללימודי הקודש?

מסר: רנני חן

מרכז סקיר

הישוב שהיה עד עכשיו כחיתוליו מתחיל לאט לאט לקבל צביון של ישוב קבע.

ראשוני הישוב מעידים על השינוי העצום שחל בנוף האנושי ובנוף בכלל. החולות מפנים את מקו-מם לעצים, דשאים וגינות שאפשר להתגאות בהם, והם גם הסממן הכולט לתחושת הבית והשורשיות, בניגוד לתחושת הארעיות ששלטה בשנים הראשונות. הארעיות התבטאה במיוחד בתחלופה הגבוהה של התושבים במקום דבר שהשפיע על האווירה בקרב הנשארים.

בשנתיים האחרונות התייצבה האוכלוסיה (התחלו-פה נאמדת בכ-10% לשנה בלבד), כתקופה האחרונה חל שינוי של ממש בהלך המחשבה ובהתייחסות התושבים למקום. השינוי מתבטא בעיקר באחריות המשותפת של כל הציבור במקום בכל הקשור בתרבות ובחינוך, החל בדרך תפעולם של גני הילדים בישוב: בשיבוץ של המטפלות והגננות בגנים, בחלוקת הילדים על-פי גילאים בבתי הילדים; בצורך הכשרת המטפלות לעבודה בחינוך; במוכנות של ועדת החינוך בישוב לקחת על עצמה את המשימה עם כל האחריות המתבקשת ובהסכמתו של ציבור ההורים להחליף מטפלות בבתי הילדים במקרים של העדרות. ביוזמת ועד הישוב הוסב מקלט לצרכי מועדון לילדים, וגם מתקני יימות פעילויות וחוגים בהתנדבות. בעיותיהם וצרכיהם של הילדים הגדולים בישוב הם כבר לא הבעיה הבלעדית של אותה המשפחה שלה יש ילדים גדולים, אלא הבעיות והדרישות מופנות לוועד הישוב, והפתרון ניתן במסגרת תקציבו של הישוב, ללא קשר ישיר למספר הילדים בני אותו גיל. קיימת הבנה והסכמה מצד כלל התושבים בענין זה הנובעות מתוך אחריות ומחשבה לעתידנו ולעתיד ילדינו במקום.

בשטח התרבות, השנה נערכו כל החגים והמועדים בצורה סדירה ומכובדת, וכן קבלת שבת משותפת לכל הילדים בהנחיית שתי משפחות תורניות מדי שבוע! נוצרה מסורת נוספת, שנקווה שתמשיך להתקיים גם בשנים הבאות - חגיגת בר המצווה משותפת לבוגרי כיתה ז' בישובנו.

לסיכום - מתחילות להיווצר מסורת ותקדימים המאפיינים חיי קהילה. מתגבשת הנהיגה טבעית בישוב המקבלת בהתמדה לגיטימציה מכל התושבים. קיום מוסד האסיפה, היבחרותן ותיפקודן של הועדות השונות מצביעים על התארגנות מרצון והליכום דמוקרטיים של קבלת החלטות.

התושבים הגרים בספיר באו למקום לא משום שמש-כורתיהם גבוהות במיוחד, ולא משום שהוצאות הקיום בערבה קטנות יותר, אלא מחוסר שביעות רצון מהחיים בערים הגדולות, ובעיירות הפיתוח, ובצורות ההתיישבות המסורתיות: קיבוץ, מושב שי-תופי ומושב העובדים. תושבי ספיר באו לחפש צורת התיישבות שתתאים להם מכחינה ארגונית-חברתית, שתאפשר להם לחיות באיכות חיים גבוהה. בימים אלה התארגנו כשליש מהמשפחות של ספיר (20 משפחות) בגרעין שמטרתו להפוך את מרכז ספיר ממרכז אזורי כישוב קהילתי המאופיין

בחי קהילה אינטנסיביים, שותפות בנושאים מוניציפליים ובנושאים הכלכליים - התארגנות תאגידים ענפיים על בסיס פרטי כאשר הקרקע והמבנה הם בבעלות האגודה. הגרעין שהתארגן עושה למען הגברת שיתוף הפעולה בין המרכז החקלאי (התנועה המיישבת) לבין המחלקה להתיישבות של חבל הנגב (הסוכנות היהודית) ולכין המועצה האזורית הערבה, שיחברו כל אלה יחדיו למען הגשמת המטרה - הקמת כפר קהילתי בספיר שיהווה מנוף לאכלוס הערבה ואלטרנטיבה לישובים הקיימים באזור זה כהתיישבות בעלת מבנה ארגוני-חברתי ומשקי שונה.

חקלאות בערבה

**המחיר הנמוך
צגזגניות
עצונות 84/5**

מסר: רפי דיין.

בתקופה זו, מגישים החברים את תוכניות המשק ובתוכן את הזמנות שתילי העגבניות. רבים שואלים אלה זנים ובאלה מועדים כדאי לשתול? ראשית אני מציע לא לשתול את הזן "נעמה" בשתילות המוקדמות. שתילות מוקדמות הן אותן שתילות כמועדים המתאימים לחניטה טבעית. פארן - עד 5.9, צופר - עד 10.9. עין יהב - עד 20.9. עידן, חצבה ועין חצבה - עד 25/9.

זנים עגולים:

675, 559 (בכיר מ-675), 999 (קטן ומוצק) קיימת נטיה אצל המגדלים לעבור מזנים בעלי פרי קטן לזנים בעלי פרי גדול יותר, בגלל הספקי העבודה הנמוכים.

זנים שטוחים:

ב"ר 54 - הדרישה לזן זה גדלה. בתיכנון ליצוא - עדיפות עליונה לזן זה. הזן מצטיין במוצקותו המעולה, חמי מדף ארוכים וטעם מצוין.

פ"ק 47 - עגבניה בעלת פרי גדול במיוחד, מוצקה, בקטיפים ראשונים מופיעים פירות סדוקים. לא מתאים ליצוא.

פ"ק 38 - מוצקות בינונית, לא ליצוא.

* שלושת הזנים הנ"ל ניתנים לרכישה, ויש מספיק זרעים.

837 - פרי מוצק להפליא, עגבניה יפה, פחוסה. שיח נוח לקטיפ, יתכן ומתאימה לייצוא.

פ"ק 58 - דומה לפ"ק 38, מוצקה יותר וטעימה יותר. יתכן ומתאימה לייצוא.

* משני הזנים הנ"ל, קיים מחסור בזרעים (עד לרגע זה) וחקלאים המזמינים אותם, ירשמו בתכנית המשק זן חליפי, למקרה הצורך.

זנים חדשים (חצי מסחריים)

זרעי הזנים שייצוינו להלן ימסרו לידי מרכזי המשקים לחלוקה אצל החברים. כל מושב יקבל מקסימום 4 דונם מכל זן לבדיקה. בדרישה, נא לפנות למרכזי המשקים.

4127 - עגולה, דומה ל-675, מוצקה מאד ואפילה מאד, טעימה.

3079 - עגולה, גדולה, מוצקה, אפילות בינונית, לא טעימה.

פ"ק 67 - דומה ל-פ"ק 47, מוצקה יותר. הערה כללית:

כל הזנים שצינתי לעיל, ללא יוצא מן הכלל, מיועדים לשתילות מוקדמות בלבד.

לשתילות מאוחרות: הזן "נעמה".

נתוני מחלקת הנסיונות אצל עודד יפה שתילה 16.9

זן	יכול טון לדונם	משקל פרי ממוצע ג"ר
675	11100	108-133
3079	12400	124-168
4127	12800	117-128
1684	12000	142-225
פ"ק 38	14600	142-166
פ"ק 58	13100	134-171
פ"ק 47	11900	144-215
פ"ק 67	14400	153-215
ב"ר 54	11200	118-130
837	13000	116-165

וכמוכן אסיים בברכת מחירים טובים לעונה הבאה!

חלקות משותפות

מסר: ישי אדלר.

פ ל פ ל ת ע ש י ה

- א. פלפל לתעשיה עשוי להיות רווחי בשני תנאים כגידול סתיו קצר הנקטף חד- פעמית כיבול ירוק ואדום.
 - ב. בהיקפים מצומצמים - כאשר הדגש יושם על הפקת הזרעים לתצרכת מקומית של חקלאי הערבה.
- ענף חדש אחר שיש כוונה לפתח בחלקות גדולות ומרוכזות הוא גידול ירקות וזרעים.

פלפל

תצפית ראשונה של חמניות מסתיימת בימים אלה. שוק גרעיני החמניה מבוסס על יכולים שנה-ספים בחדשים יולי- אוגוסט מאזור הצפון, לכיש והנגב הצפוני: החמניות מאוסמות במשך שנה, ובדרך כלל בחדשים מאי-יוני מורגש מחסור והמחיר-דים מאמירים. הערבה יכולה בהחלט להגיע לתקופה זו עם גרעינים טריים באיכות גבוהה. אם ניתן להשיג יכול העולה על 500 ק"ג לדונם יש, לדעתנו, להתיחס לגידול זה כאל אלטרנטיבה טובה ומתאימה. יתרונותיו של גידול חמניה בפשטותו, ההשקעה הנמוכה בהוצאות הגידול השוטפות, בעמידות לתנאי מזג האויר ובמספר המצומצם של ימי העבודה המושקעים בו.

עגבניות לתעשיה

ניתן לייצר בערבה בעונה יחודית עבור מפעלים המתמחים במוצרי עגבניות בלבד, ואינם משולבים בחורף בתעשיות הדרום. מתצפיות שערכנו בעבר עולה שאיכות העגבניות לתעשיה בערבה גבוהה מאד בהשוואה לאזורים אחרים ובכלל. בתקופת נובמבר-ינואר ניתן להגיע ליכולים גבוהים באיסוף חד פעמי.

מפעל לתעשיית ירקות במרכז הארץ מוכן לקלוט לפחות 100 טון עגבניות ביום מספטמבר עד יוני, במחיר \$ 64 לטון במיכל כשדה. ההובלה על חשבון המפעל בתנאי שרמת האיכות לא תרד מסף מסוים ומוגדר מראש.

אין בידינו נסיון ומידע לאסיף עגבניות לתעשייה בחדשים ספטמבר-אוקטובר ואמצע ינואר ואילך. מתחשיב שערכנו בנושא זה עולה שרמת ההוצאות בגידול מקובל גבוהה מדי וגידול כזה יכול להיות כלכלי רק בניהול קפדני וביתור על מרכיבים מסוימים בגידול.

כ ו ת נ ה

הוצעה כאפשרות נוספת, המבוססת על ההנחה שניתן לצפות ליבול מוקדם ומאוחר בהשוואה לקטיפת הכותנה באזורי הארץ השונים. בבדיקה שנערכה ביטבתה מתברר שניתן גם להגיע ליבולים גבוהים במיוחד. כותנה עמידה למים מלוחים ומסתגלת לטווח רחב של קרקעות. העדר גשמים בסתיו מאפשר קטיף במו-עדים בהם אין כותנה נקטפת בארץ בגלל הגשמים. בחלקת הנסיונות האזורית נבחנת העונה התאמת שלשה זני כותנה לתנאי האזור. צוות של חוקרים ומדריכים ימשיך לבחון את הנושא בשנה הבאה. גידולי תעשייה נוספים נבחנו מן ההיבט הכלכלי ונמצאו על סף הרחיות.

בצל לתעשיית היבוש

עשוי לפדות \$ 130 לטון בשער המפעל גם אם ניתן להגיע בזנים של בצל לתעשייה ליבול גבוה יש לזכור שמשך הגידול הוא 7-8 חדשים.

פטרזיליה ליבוש

פטרזיליה ליבוש תפדה כ- \$ 85 לטון טרי. בנגב הצפוני מגיעים ל- 8 טון לדונם במספר קצירים. בסתיו הקרוב נבחן את פוטנציאל היבול בערבה.

גם יצור בצלצלים לצריכה מקומית ניתן ורצוי לרכז בחלקה משותפת אחת או בכמה חלקות בערבה. ריכוז כזה מאפשר רכישה של מכון לאסיף, מיון ואריז-זה ועקרונית איכות הבצלצלים מגידול בערבה עולה על בצלצלים מאזורים אחרים ויש לזכור שהערבה המרכזית, רוכשת ממשלת שונות כ- 230 טון בצל-צלים בכ- \$ 500 לטון.

חצילים לזרעים

חצילים לזרעים הוא הגידול השלישי שיבחן כמסגרת זו בחלקת הדגמה. זן פתוח (לא מכלוא) ייקטף באסיף אחד, ידני כנראה. הפקת הזרעים תתבצע באחריות חברת "זרעים" גדרה והתמורה - \$ 5 לק"ג זרעים.

בענייני פינתאן

זאת דעתי

פיתוח הערבה, כיצד ?

במסגרת בדיקת אפשרויות הפיתוח של אזור הערבה, העלה ראש המועצה, אילן אורן, תכנית לטווח ארוך לפיתוח האזור. אנו רואים לנכון להביאה לידיעת הציבור הרחב על-ידי פירסום מכתבו שנשלח ליעקב לקס היושב גם הוא על מדוכה זו.

לכ' יעקב לקס

מרכז צוות מעקב לפיתוח הערבה לשנות ה-90.

הנדון: פיתוח הערבה המרכזית לשנות ה-90.

כפי שסוכם בישיבה האחרונה של צוות המעקב הנני מעביר אליך בזאת את צרכיה של מ.א. ערבה בכל הקשור לתכנון פיתוח הערבה לשנות ה-90. אכלוס - מרכז ספיר צריך להפוך למוקד אכלוס מרכזי בערבה לאחר העיר אילת. קצב פיתוח מרכז ספיר מותנת במציאות פתרונות תעסוקה לתושביו. פיתוח מרכז ספיר עד שנת 1990 צריך להגיע לפחות ל-400-500 משפחות, ועד שנת 2000 ל-1000 משפחות ויותר. ניתן להגשים מטרה זו ע"י הקמת כפרים קהילתיים במרכז ספיר בשלב א', ומועצה מקומית בשלב ב'. כל זאת בתנאי שהסוכנות היהודית תקים כפרים אלה כפי שהיא מקימה ישובים חקלאיים בהבדל אחד קטן, והוא-מקורות פרנסה לא חקלאיים.

הקמת ישובים חקלאיים נוספים באזורנו במצב הקיים יוצרת קשיים רבים מאחר ואמצעי היצור הקיימים מוגבלים לישובים הקיימים המאוכלסים בממוצע כדי 50% מתפוסתם (פוטנציאל של 600 משפחות בישובים לעומת 280 משפחות הנמצאות בהם כיום).

לדעתנו צריך להקים ישובים נוספים שאמצעי היצור שלהם שונים מהאמצעים הקיימים, והכוונה בין היתר היא גם לקרקע ומים (חממות, בקי צמיחה וכו').

על מנת שנוכל לתכנן הקמתם של ישובים חקלאיים נוספים באזורנו עלינו להקים בהקדם האפשרי, חברה לפיתוח המשותפת לסוכנות ולמ.א. הערבה אשר תעסוק בפיתוח גידולים חקלאיים חדשים שרמת התעוש והמיכון בהם גבוהה וניתן להשתמש במים מלוחים לגידולים. חברה זו תוכל לקדם את הפתרונות לבעיות שתתעוררנה עם הקמתם של הישובים החדשים. (הצעה להקמת חברה זו נמצאת אצל זאב ניסן על-פי המתכונת של גאון הירדן כמ.א. בקעת הירדן). בנוסף לכך צריך לקחת בחשבון שמקורות המים העתידיים בערבה בעיקרם מלוחים וזה מחייב כבר היום מחקר מקיף ורחב בנושא זה.

המצב הטוב ביותר שבו אני רואה פיתוח נוסף בהקמת ישובים חדשים בתנאים קיימים הוא הקמת ישוב אחד כל 5 שנים ומאחר ואנו רוצים פיתוח מואץ יותר, חייבים אנו להתמודד בצורה רצינית ותכליתית ולמצוא את הפתרונות המתאימים. (כגון תעשייה, תירות, סיירות וכו') יש צורך בבדיקת האפשרויות להבאת עולים חדשים שעיסוקם הוא מקצועי וסביבם ניתן להקים כפרים קהילתיים נוספים בערבה שמקור פרנסתם אינו חקלאי (כפי שהדבר נעשה בגליל).

מכון ציוני: הקמת מכון ציוני במרכז ספיר, יתן דחיפה גדולה יותר ומהירה יותר לאכלוס האזור ויצור בעתיד זיקה חזקה יותר בין עולים חדשים לאזורנו (פרוגרמה הועברה לצוות המעקב).

חינוך: הקמת ב"ס תיכון מרכזי בערבה ובו יהיו מסלולים שונים ומגוונים כגון: טכנולוגיה, מחשבים ולימוד מקצועות עתירי ידע.

מורים באזור, וכן ריכוז תלמידים מאזורים שונים, שיאפשרו פתיחתם של כיתות לימוד במסלולים שונים. יתכן שנצטרך לחשוב על פתרונות של הטסת תלמידים לביה"ס מאזורים מרוחקים ע"י מטוסים בינוניים (מנחתים למטוסים כאלה קיימים ברוב האזורים). רצוי להקים שלוחה של אוניברסיטת בן-גוריון במרכז ספיר שתעסוק הן במחקר והן בהשכלה למבוגרים נוער שוחר מדע, ילדים מחוננים וכו' (דוגמת שדה-בקי

בנוסף לכך כדאי להקים רשת טלביזיה בכבלים שתהיה מחוברת לאוניברסיטת בן-גוריון ואשר תאפשר לימודים דרך המסך הקטן בשיטת התקשורת הדו-סיטרית (עבודה בנושא זה נעשית ע"י פרופ' דטנר מהמרכז לחקר ההתישבות).

תרבות - הקמה של מרכז תרבות אזורי בשילוב עם אמנות לעם וחברת המתנ"סים והסוכנות היהודית. בנית אולם מופעים מרכזי של 750 מקומות, ספריה אזורית, קונסרבטוריום אזורי, חדרי חוגים והרצאות וכו'.

תיירות וסיירות - הקמת פארק שיזף, פיתוח ב"ס שדה חצבה, פיתוח פארק ספיר (מגלשות מים, מזנון, חניון לילה וכו'), בנית מוזאון אזורי, בנית מרכז מבקרים אזורי (ביחד עם המוזאון), הקמת מרכז תיירות וסיירות בערבה המנצל את קרבתו של הערבה ומנחת המטוסים. יוקם בית הארחה, ייערכו סיורי גמלים, ג'יפים, אופנועים וכו'.

תיירות מרפא: תוך כדי ניצול המים הגיאותרמיים שימור ופיתוח מואה. סקר נוף לאיתור הפוטנציאל באזור. הקמה של מרכז בינלאומי לספורט בחודשי החורף-במתכונת של כפר אולימפי.

תעשייה - הקמת מרכז מפעלי תעשייה שיהיה בסיס לאכלוס מרכז ספיר, הקמת מפעלים עתירי אנרגיה שניתן להפעיל באמצעות השמש. וניצול המים החמים.

בניה של מבני תעשייה נוספים כתשתית למפעלים בעתיד.

דיור - בשלב זה חובה להמשיך בבניה תקציבית במרכז ספיר עד לשלב שבו המרכז יגיע ל-200 משפחות ולאחר מכן בשיטת "בנה ביתך" בתנאים מועדפים.

תקשורת - בנית מרכזת תקשורת חדשה במרכז ספיר שתפתור את הבעיות הקיימות (קיימת תוכנית במשרד התקשורת). הקמת אנטנה למסר על הר סדום לשידור (נוספים טלויזיה ורדיו שיאפשרו קליטה סבירה באזור הערבה (תוכנית קיימת במשרד התקשורת), או לחילופין טלויזיה בכבלים מב"ש.

הקמת מערכות טלויזיה בכבלים בכל ישוב לצורך תקשורת וידאו פנימית כמקובל בקיבוצים.

הקמת סניף דואר במרכז ספיר.

תחבורה - סלילת כביש אזורי המקשר את הישובים אל מרכז ספיר (כביש הקידוחים).

סלילת כביש מקשר לנאות הכיכר דרך נחל אמציה.

סלילת כביש מקשר לשדה בוקר-(דארב אל סולטן).

הפיכת מנחת המטוסים לשדה תעופה פנים ארצי לצורך הובלת מטענים ישירות מבית האריזה אל המקומות השונים בארץ.

מסילת רכבת לאילת והקמת מסוף למטענים בספיר לצורך הובלת ירקות ומוצרי תעשייה לצפון הארץ ולדרומה.

סלילת כבישי בטחון בשדות.

תחבורה ציבורית נאותה בקו האזורי לבאר שבע ואילת

בריאות - הקמת תחנת מד"א במרכז ספיר.

משטרה - הקמת תחנת משטרה במרכז ספיר.

מים - הקמת מתקני התפלה למי שתיה ביישובים, הקמת רשת מים לכל אורך הערבה (מוביל דרומי) והקמת רשת מים נפרדת למים מלוחים.

הקמת אגודת מים של המתיישבים לצורך פיתוח משק המים.

הקמת סכר על נחל הערבה לאיגום מי שטפונות.

קרקע - עריכת סקר מחצבים ואוצרות טבע.

פיתוח תוכנית ניקוז של נחל הערבה והנחלים הנשפכים אליו, (תוך כדי הכנת תכנית ניקוז מקיפה שתבצע בשלבים).

מו"פ - הקמת מו"פ הערבה (תוכנית תוגש בנפרד ע"י דדי רוטו). הקמת מעבדת מחקר במרכז ספיר.

חקלאות - הקמת מערכת בתי אריזה ושרותים חקלאיים במרכז ספיר לכל הערבה. (תמרים, מנגו, גפן, פלפל, מלונים, עגבניות ליצוא וגידולים חדשים בעתיד).

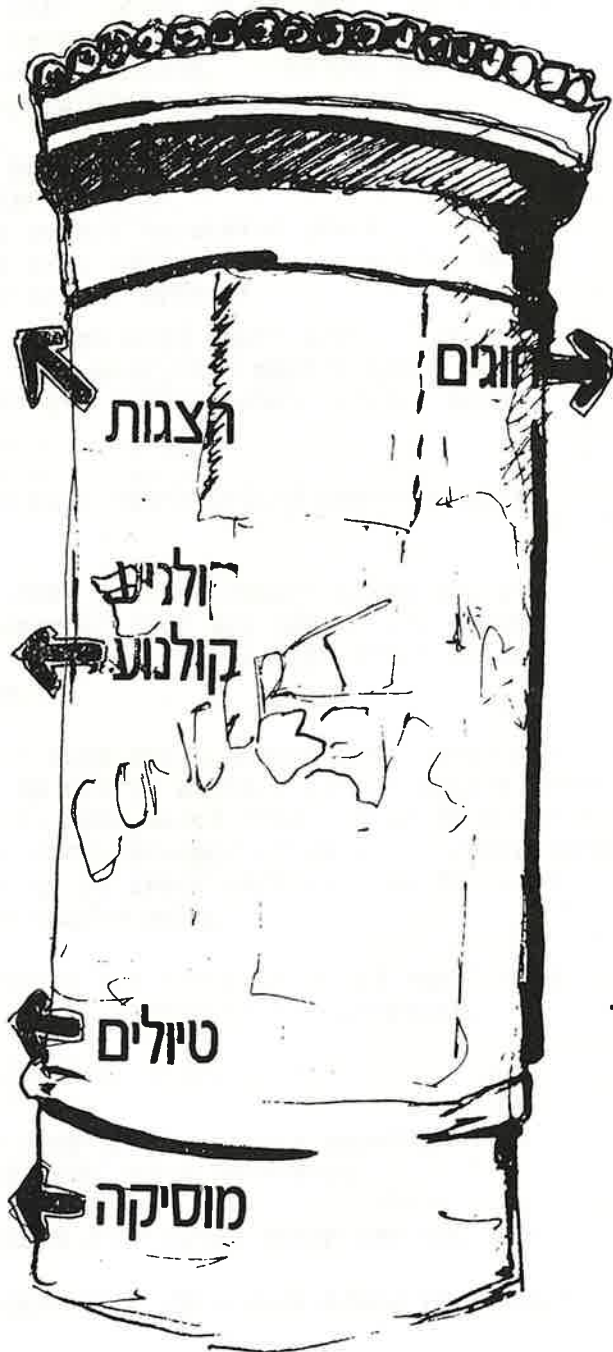
מחקר ופיתוח בתחומי החקלאות הימית ורעיונות

ב ב ר כ ה

אילן אורן
ראש המועצה.

השכלה

תרבות והשכלה

שבוע הילד כבר מאחורינו. ניסינו להאיר את עיני ילדינו בשטחים שונים מעולם התרבות, שבדרך כלל לא נפגשים במסגרת החינוכית הרגילה. סדנאות מחול, סדנאות מוסיקה, מופע על "הילד החריג", שעת סיפור ומפגשי תאטרון. בכוונתי לשבץ לקראת השנה הבאה מופעים וסדנאות דומות במשך כל שנת הלימודים, כי חבל שילדינו ידעו לקטוף ירקות טוב אך לא יוכלו להנות ממופע של מחול קלאסי... בהופעת המחול "קול ודממה" להקה קלאסית מיוחדת וטובה במיוחד נוכחו באולם לא יותר מ-60 צופים. הנוכחים נהנו ביותר אך זה בהחלט חבל, שכל כך מעטים מבינינו יודעים להנות ממופע כזה.

ולגבי תלונות שקיבלנו בקשר למחירים המוגזמים שאנו גובים למופעים: בררנו את הנושא בסוכנויות למכירת כרטיסים בת"א, ירושלים וב"ש והסתכר לנו שהמחיר הממוצע לכרטיס הוא 2.000 שקל, ובהשוואה למחירים הנגבים על-ידנו לא נראה לי שיש מקום לתלונות...

עונת החוגים וחוגי ההשכלה עומדת להסתיים, נחדש את הפעילות לאחר החגים. לקראת העונה יתחדשו כל החוגים וגם חוגים חדשים כמובן, הכל תלוי בהענות מצד הציבור. בחודש יולי לא תערך פעילות תרבותית, אך לקראת חודש אוגוסט שובצו סרטים ומועדון זמר. ועל כך תבואנה מודעות על לוח המודעות.

חופשה נעימה לכולנו

ר. תרבות סמדר סיגלר.

מסרה: שוש שירין

בעין חינוכית צקרי פאלות השנת תשנ"ז

לפני שישבתי לכתוב סיכום זה עיינתי בדברים שרשמתי לפני שנה תמימה והיבט זה נתן לי תמונה עגומה, לצערי, על המתרחש אצלנו בתחום החינוך בגיל-הרך.

הכעיה העיקרית היתה ונשארה, עדיין, צוות עובדות בלתי מנוסות ובלתי מקצועיות בכל היש-בים, העדרויות רבות ומחסור בכח אדם להחלפה. כידוע גדלנו והתרחבנו מספרית, פתחנו שני גני ילדים (טרום חובה) בעידן ובצופר ובתי תינוקות בפארן וצופר.

הקשר עם משרד החינוך (פיקוח והדרכה) עדיין מועט ובלתי מספק ופרט לשמירה המוקדשת על מפג-שי גננות בדימונה אחת לחודש, כמעט ולא קיים שום קשר. מן הראוי לציין שמדריכת הגנים רבקה השתדלה ובקרה השנה בכל הגנים באזור לפחות פעם אחת. בתחילת השנה קיימנו מפגשי גננות בשעות הערב, שמטרתם העיקרית: הפריה הדדית בנושאי העבודה השונים בגן. אני מקוה שכתשמ"ה נוכל להמשיך ולקיים מפגשים אלה ולהתגבר על הקשיים הטכניים (הסעות, שעות מאוחרות ומרחקים).

המטפלות לגילאים מ-0-3 עברו השנה השתלמות בבאר-שבע בבית יד לבנים בנושאים הכאים: הגשת חומרים, ארגון הסביבה החינוכית של בית הילדים, המשפחה במערכת וליקויי שפה ודיבור.

כמו כן קיימנו שלושה ימי סיור עם כ"ס שדה חצבה לגננות ומטפלות, כשהדגש העיקרי מושם על אפשרויות פעילות עם הילדים הרכים בטיולים באזורנו. לסיכום הפעילות נקיים הרצאה בליווי שיקופיות בנושאים אלה.

ערבי יצירה להעשרת בתי הילדים התקיימו השנה בספיר, בצופר ובעין יהב, כשהענות ההורים מועטה. יש לנו השנה פסיכולוגית לגיל הרך (אסתרקה מחצבה), שנמצאת וחיה באזור ובכך תורמת לאפשרות קשר רצוף וטוב עם המטופלים, כמו כן מורגש היטב היחס החם והאמון ההדדי שנוצר בינה לבין המטפלות והגננות.

התכנית לשנה הקרובה:

- * אנו שוקלים ובודקים את האפשרות לפתוח מעון של נעמ"ת במרכז ספיר.
- * פועלים להבאת מורה לריתמוסיקה שתוכל לעבור בין גני הילדים בישובים (נושא זה נבדק בשיתוף פעולה עם מלכה הלל).
- * טיולים קצרים (לכל גני הילדים) במשך השנה בשיתוף עם בי"ס שדה חצבה.
- * הרחבת המרכזיה הפדגוגית.
- * בדיקת אפשרות של כתה א' גנית בישובים: כתה זו תאפשר יצירת מסגרת במיוחד עבור אותם ילדים המתקשים במעבר מהגן לביה"ס ותשמש המשך רצוף של משחק ולמידה בתוך מסגרת הגן. מוכן שנושא זה ידרוש מהישובים הכשרת מורות גננות ומבנים המתאימים לצורך זה.
- לסיום איני יכולה שלא לציין את אכזבתי הרבה מחוסר נכונותן של הבחורות לצאת להכשרה למטפלות מוסמכות (במכללת אילת). אין ספק שבכל ישוב צריכה להיות לפחות מטפלת מוסמכת אחת שתהווה גרעין שבעקבותיו תלכנה גם האחרות.
- אני מקווה שבשיתוף פעולה עם המועצה והישו-בים, אכן נוכל להקים בשנה הבאה מעין מרכז השתלמויות שיקיף את כל המערכת החינוכית בגיל הרך, וכך נוכל לדאוג לקידום צוות עוב-דות החינוך.

טבע בערכה

רשות שמורות הטבע

עוד על שמורת השיזף

לאחר פירסום מאמרה של נטע אור על שמורת השיזף קיבלנו מאמר נוסף פרי עטו של אמוץ זהבי העוסק באותו הנושא. חשיבותו של הנושא והצורך להעמיק את התודעה של שמירת הטבע באזורנו, הביאונו לפרסום מאמר שני על נושא זה.

פלישת האופנועים - קרעים בכסותו של מדבר

כחודשים האחרונים פלש ספורט הרכיבה באופנועים על מדרונותיהן של הגבעות שבשולי הישובים עין-יהב וחצבה. פני המדבר אינם מסוגלים לשאת בכובד הרכב, הם נחרצים והופכים לאבק. תוך יום אחד הופך מדרון גבעה למגרש מכוסה בצלקות חסר אופי ויופי. גורל דומה חל על משטחי החמדות. טרקטורים נושאי מטיילים וג'פים פגעו בהם כמשך שנים, אולם לאח-רונה גברו טיולי הטרקטורים. נהגיהם "נהנים" לחוג מעגלים "מושלמים" על פני מישורים או לעלות במדרונות תלולים ועקבותיהם נשארים לדורות. ומש-טחים חלקים ו"בתולים" הולכים ונהפכים למראה נדיר לפני כתריסר שנים רתם מושבניק מחצבה, חובב טבע שהגיע מהצפון את מחרשתו לטרקטור כדי להריצו, ובמקום לחרוש בשדה יצא לחרוש את הנוף... תלם כפול "מקסטו" בעקבות טיולו את הגבעות שמדרום לחצבה עד עצם היום הזה. עקבות "תענוג" של יום אחד של חובב טבע, "הצליחו" לקלקל את מראה הגבעה לכל מי שבא אחריו להשקיף על הסביבה. שטח גבעות שיזף מיועד לפארק, לטיולי תיירות

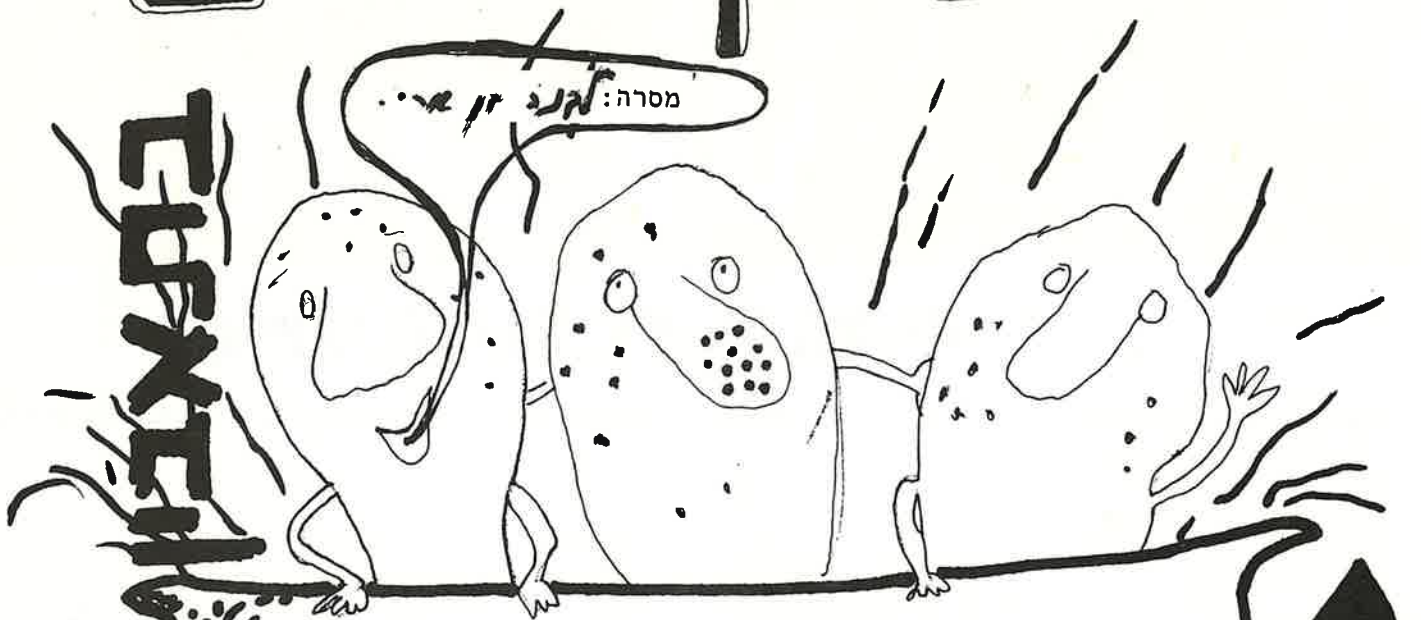
ולשמורת טבע. כדי שנהנה מיופיו נצטרך לתעל את התנועה בו למספר מסלולים לרכב. אם נקפיד על כך ישאר המראה הנמצא לצדי הדרך יפה, אחרת נטייל כבתוך קערת אבק. במדבר לא קיימת אפשרות לשקם נוף קרום הקרקע המתגבשת על-ידי מלחים הוא הכסות השו

רת עליו. אם אנו מעוניינים בקיומו של הפארק-אל נכרות על-ידי נסיעה לא מבוקרת את הסיכוי לקיומו. אף תייר לא יבוא לראות מגרש אבק! תוך כמה חודשים יסומנו המסלולים בגבעות שיזף, אשר יאפשרו למטייל להגיע אל המקומות היפים שבו. לחלקם ברכב, ולאחרים כדי לשמחם - רק ברגל. המעוניינים יכוונו אל אתרי הטיולים השונים, אך עד אז, אתם מתבקשים לנוע אך ורק במסלולים שכבר נכבשו על-ידי כלי הרכב ולא לחרוג מהם. קיימות דרכים רבות כשטח, שנפרצו על ידי הצבא או מחפשי הנפט, ואפשר גם לנסוע באפיק השחק או השיזף והדוחן, אולם אל תחרגו ממסלולים אלה, ואף לא בעקבות מסלול של רכב בודד. אל תפגעו בנוף בו אנו חיים!

אמוץ זהבי
תחנת המחקר של אוניברסיטת ת"א
בית ספר שדה חצבה.

מתכון החדש

תפוחי אדמה ממולאים גבינה

- 6. תפוחי אדמה מבושלים בקליפה
- 250 גר' גבינה לבנה
- 250 גר' גבינה מלוחה
- 3 ביצים
- 4 כפות קמח מצה
- 3 כפות קמח

רוטב:

- 2 כפות רסק עגבניות
- 1 וחצי כוס מים + תבלינים
- שמן לטיגון

אופן ההכנה

קולפים את תפוחי האדמה וחוצים לאורך. מרוקנים את תוכם יוצרים שקערורית. מכינים תערובת מהגבינה הלבנה, מלוחה מגורדת, 2 ביצים, קמח מצה ומערבבים היטב. ממלאים את תפוח האדמה. טורפים ביצה שלישית וטובלים את תפוח האדמה מצידו הפתוח בקמח ולאחר מכן בביצה מכל צדדיו. מטגנים עד שהוא מגיע לצבע חום זהוב מכניסים לסיר שטוח עם רוטב עגבניות ומבשלים על להבה נמוכה כ-15 דקות.

מערכת

עורכי- צדק קנו - ספיר
זרפיקה . אילנה מרקס - פאון
צילום . פני אשכולית - ספיר
הדפסה . נינט באזמא - ספיר
דפוס הנגה . ה"ש טל. 77243